

Versterken in Groningen

Aan de regiegroep / programmamanagers op 23 juni 2020

Van (10)(2e)

12 juni 2020

1. Samen met de uitnodiging voor deze bijeenkomst is de notitie Implementatie TWG (04.06.2020) meegezonden. De roep van Groningers om nu eens beloften in te lossen en werk te maken van de vele eerdere plannen en toezeggingen, is groot. Ministeries van BZK en EZ, SodM en NCG melden in de media van de eerste maanden van dit jaar verschillende getallen van te versterken huizen, verschillende (NPR) normen, maar beloven in elk geval grote snelheid. Op geen enkel aspect is tot nu gescoord.
Binnenkort wordt die bestuurlijke duidelijkheid verwacht: worden het dan 26.000 te versterken gebouwen, of 6.500, te spreiden over enkele (3?) jaren. De NCG en de 6 geselecteerde aannemers treffen voorbereidingen. Als deze bij de 5 gaswinningsgemeenten (Eemsdelta io., Het Hogeland, Midden-Groningen, Groningen en Oldambt) voor een vergunning (of straks mogelijk het versterkingsbesluit) aankloppen, zijn deze er dan klaar voor, of zal het dan de bottleneck in een langdurig proces worden, of met een verschillende benadering, invulling of leges, waarvan andere partijen gretig gebruik zullen maken?
2. Het proces van vergunningaanvraag en vergunningverlening verloopt op dit moment minder goed dan in de tijd met CVW. De kwaliteit van bouwplannen en aanvragen omgevingsvergunning is nog niet geborgd en laat regelmatig te wensen over. Daardoor kunnen vergunningprocedures onnodig lang duren. De aardbevingsgemeenten gaan over naar een werkwijze met zeer korte procedures – naar analogie van de aanstaande Wet kwaliteitsborging voor het bouwen – maar dan moet wel sprake zijn van geborgde kwaliteit. Drieslag is daar met NCG en de B6 over in gesprek om dat (opnieuw) operationeel te krijgen.
3. Kwaliteitsborging van bouwplannen en vergunningsaanvragen is van groot belang inzake de verantwoordelijkheid die de TWG bij de gemeenten legt inzake de versterkingsbesluiten. Zeker omdat het versterkingsbesluit onder meer een nadere technische uitwerking is van het eerder genomen normbesluit namens het Rijk. Als de kwaliteit van het versterkingsbesluit niet is geborgd, kunnen gemeenten niet zomaar ‘blind’ dat besluit nemen omdat ze daarmee een onbekende verantwoordelijkheid – en mogelijke aansprakelijkheid - op zich nemen voor de veiligheid van woningeigenaren. Bij niet geborgde kwaliteit ontstaat het risico van nieuwe vertraging. Opmerkelijk in deze is dat ook de ACVG – die de normbesluiten namens het Rijk neemt – in een recent advies ook aandringt op kwaliteitsborging van de versterkingsadviezen, omdat in de versterkingsadviezen van de bureaus een ongewenste bandbreedte zit.
4. Zowel het bestuur van Drieslag als het Versnellingssteam willen voortgezette of verdergaande gemeentelijke samenwerking om dat versterkingsbesluit te richten, te standaardiseren en te sturen. Op 23 juni 2020 ordenen we eerst de gemeentelijke gedachten en wensen; dan overleggen we met de NCG. We houden bestuurders geïnformeerd.
5. In de toegezonden notitie zijn al de nodige vragen gesteld. Deze worden hierna herhaald en aangevuld.
 - a. Hebben we hetzelfde beeld bij een allesomvattend versterkingsbesluit en de daarmee samenhangende verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid?
 - b. Hebben we hetzelfde beeld dat de TWG geen zaken regelt op het vlak van omgevingsrecht en toezicht en handhaving?
 - c. Hoe ziet het proces van VTH er op dit moment per gemeente uit? Binnen Drieslag stemmen gemeenten hun taakuitvoering VTH in de versterkingsopgave op elkaar af; wat zijn dan de randvoorwaarden en uitwerking? Hoe leggen we dit vast? Hoe verhouden de gemeenten Oldambt en Groningen zich tot Drieslag?

- d. Waar in het proces is procesoptimalisatie mogelijk?
 - o Kan de initiatiefnemer door gemeenten worden verplicht om (private) kwaliteitsborging op haar bouwplan en aanvraag omgevingsvergunning te organiseren? Bijvoorbeeld via de subsidievoorwaarden of kaderstelling aan NCG?
 - o Waar in het proces worden idealiter de (wettelijke) adviesorganen betrokken in de voorbereiding tot het nemen van het VB?
 - o In hoeverre kunnen vergunningaanvragen gebundeld worden qua termijn van reactie?
 - o In hoeverre kan expertise opgebouwd worden en versnippering voorkomen?
 - e. Waar in het proces is inpassing van specifiek versterking/veiligheid mogelijk?
 - o Kan en zo ja, hoe kan de aanvraag voor versterking opgenomen worden in het bouwbesluit? Is dit een quick win of wordt het een zeer langdurig onderhandelingstraject met het Rijk met weinig kans op succes?
 - o Op welke wijze kan het best een dergelijk besluit worden genomen; en wie dient dan te worden geïnformeerd; hoe verantwoorden we ons en wat leggen we hiervoor vast?
 - f. Hoe organiseren we (een gelijke) toezichthouding/handhaving van het allesomvattend versterkingsbesluit?
 - g. Hoe verenigen we de voorbereidende werkzaamheden van de NCG en de verantwoordelijkheid van de gemeentebesturen?
6. Belangrijk op 23.06.2020 is de open en vrije meningsvorming tussen gemeenten. Ik zal zorgen voor een verslag hiervan. Daarna bespreken we het vervolg; hiertoe behoort uiteraard ook het overleg met de NCG en de provincie.